

Läti

Põhiõigused - Läti

Siseriiklikud kohtud

Lätis menetlevad tsiviil-, kriminaal- ja haldusasju kohtud kolmes astmes – piirkondlikud või linnakohtud (*rajonu (pilsētu) tiesas*), ringkonnakohtud (*apgabaltiesas*) ja ülemkohus (*Augstākā tiesa*). Kohtute nimekirja nägemiseks klõpsake [siin](#).

Konstitutsioonikohus (*Satversmes tiesa*) kontrollib konstitutsioonis ja [konstitutsioonikohtu seaduses](#) (*Satversmes tiesas likums*) sätestatu piires seaduste ja muude õigusaktide vastavust põhiseadusele ning tegeleb muude tema pädevusse antud küsimustega.

Vastavalt [kohtuvõimu seadusele](#) (*Likums „Par tiesu varu“*) on hagide läbivaatamise põhimõtted ja menetlused sätestatud [konstitutsioonikohtu seaduses](#), [tsiviilkohtumenetluse seaduses](#) (*Civilprocesa likums*), [kriminaalmenetluse seaduses](#) (*Kriminālprocesa likums*) ja [haldusmenetluse seaduses](#) (*Administratīvā procesa likums*), mis reguleerivad menetluskäiku, menetluse ajal ja lõpus tehtavaid otsuseid ning täitemenetlusi.

Spetsiaalsed inimõigustega tegelevad asutused

[Ombudsmani büroo](#) (*Tiesībsarga birojs*) tegutseb [ombudsmani seaduse](#) (*Tiesībsarga likums*) alusel.

Isikul, kes arvab, et tema või teise isiku inimõigusi või hea halduse põhimõtteid on rikutud, on õigus esitada ombudsmani büroole kirjalik avaldus (kaebus). Kirjalike kaebuste vastuvõtmise ja läbivaatamise menetlust reguleerivad ombudsmani seadus ja kaebuste läbivaatamise eeskirjad (*sūdzību izskatīšanas reglaments*). Nende sätete kohaselt peab ombudsman kirjaliku kaebuse saamisel otsustama, kas algatada menetlus või lükata kaebus tagasi (kaebus lükatakse tagasi, kui see ei sisalda piisavaid üksikasju rikkumise kohta või ei kuulu ombudsmani pädevusse), ning peab sellest kaebuse esitajale teatama. Juhtum tuleb läbi vaadata kolme kuu jooksul. Juhtum lõpeb pooltevahelise kokkuleppega või ombudsmani soovitusel. Ombudsmani soovitus ei ole õiguslikult siduv.

Ombudsmani seaduse paragrahvi 13 lõikega 6 on ette nähtud, et ombudsman võib algatada kontrollimenetluse ka omal algatusel.

Läti Vabariigi ombudsmani kontaktandmed:

Baznīcas ielā 25

Rīga

LV-1010

tel: +371 67686768

faks: 67244074

e-post: tiesibsargs@tiesibsargs.lv

Kodanike vastuvõtt iga päev kl 9.00–16.00.

Konsultatsioonid toimuvad kokkuleppel ja on tasuta.

Laste õiguste ombudsman

[Ombudsman](#) tegutseb [ombudsmani seaduse](#) alusel. Vastavalt [lapse õiguste kaitse seaduse](#) (*Bērnu tiesību aizsardzības likums*) paragrahvi 652 lõikele 2 tegeleb ombudsmani büroo ka laste õiguste rikkumist puudutavate kaebustega, pöörates erilist tähelepanu riiklike ja kohalike omavalitsuste asutuste või nende töötajate toimepandud rikkumistele.

Läti Vabariigi ombudsmani kontaktandmed:

Baznīcas ielā 25

Rīga

LV-1010

tel: +371 67686768

faks: 67244074

e-post: [✉ tiesibsargs@tiesibsargs.lv](mailto:tiesibsargs@tiesibsargs.lv)

Kodanike vastuvõtt iga päev kl 9.00–16.00.

Konsultatsioonid toimuvad kokkuleppel ja on tasuta.

✉ Riiklik laste õiguste kaitse inspeksioon (*Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcija*) jälgib ja kontrollib seaduste ja muude õigusaktide täitmist laste õiguste kaitse valdkonnas kooskõlas [✉ lapse õiguste kaitse seaduse](#) paragrahvi 65 lõikega 1.

Lapse õiguste kaitse inspektoritega on võimalik konsulteerida:

53 Ventspils iela

Rīga

LV-1002

tel: +371 67359128, +371 67359133

Kodanike vastuvõtt esmaspäeviti kl 13.00–18.00 ja neljapäeviti kl 8.30–14:00.

Üksikasjalikuma teabe saamiseks lapse õigusi puudutavate küsimustega seotud avalduste ja kaebuste kohta klõpsake [✉ siin](#).

Võrdõiguslikkuse küsimustega tegelev asutus

✉ Ombudsman tegutseb [✉ ombudsmani seaduse](#) alusel.

Läti Vabariigi ombudsmani kontaktandmed:

25 Baznīcas ielā

Rīga

LV-1010

tel: +371 67686768

faks: 67244074

e-post: [✉ tiesibsargs@tiesibsargs.lv](mailto:tiesibsargs@tiesibsargs.lv)

Kodanike vastuvõtt iga päev kl 9.00–16.00.

Konsultatsioonid toimuvad kokkuleppel ja on tasuta.

Andmekaitseasutus

✉ Riiklik andmeinspeksioon (*Datu valsts inspekcija, DVI*) jälgib isikuandmete kaitsmist. Inspeksioon kontrollib ja jälgib, kas isikuandmete töötlemine riigis vastab isikuandmete kaitse seaduse nõuetele (*Fizisko personu datu aizsardzības likums*).

Vastavalt ametlike avalduste seaduse (*Iesniegumu likums*, kehtib alates 1. jaanuarist 2008) paragrahvi 5 lõikele 3 ja haldusmenetluse seaduse (kehtib alates 1. veebruarist 2004) paragrahvile 64 peab inspeksioon talle esitatud avalduse või kaebuse läbi vaatama ja andma vastuse ühe kuu jooksul alates selle kättesaamisest. Tähtaega võib pikendada, kui avalduse või kaebuse läbivaatamiseks on vaja lisateavet.

Inspeksioonil on õigus määrata isikuandmete kaitsega seotud rikkumiste eest trahve. Inspeksiooni otsuseid on võimalik kohtutes vaidlustada.

Riikliku andmeinspeksiooni kontaktandmed:

Blaumaņa iela 11/13-15.

Rīga

LV-1011

tel: +371 67223131

e-post: [✉ info@dvi.gov.lv](mailto:info@dvi.gov.lv)

Kodanike vastuvõtt kokkuleppel.

Telefonikonsultatsioonid igal tööpäeval kl 14.00–16.00.

Muud spetsiaalsed asutused

☞ **Lāti inimõiguste keskus** (*Latvijas cilvēktiesību centrs*, LCC) on sõltumatu valitsusväline organisatsioon, mis tegeleb inimõiguste alase hariduse, inimõigusuuringute ja rahvussuhete küsimustega. Selle tegevusvaldkonnad hõlmavad sotsiaalset integratsiooni, sallivust ja diskrimineerimise vastast võitlust, kinnipidamisasutusi, õiguslast nõu, vaimsete probleemidega isikute huvide kaitsmist ja nendevastase diskrimineerimise takistamist, vihakuritegusid ja varjupaigataotlejaid.

Lāti inimõiguste keskuse kontaktandmed:

13 Alberta iela
7.stāvs
Rīga
LV-1010
Latvia

tel: +371 67039290

faks: +371 67039291

e-post: ☞ office@humanrights.org.lv

Muu

☞ **Õigusabi teenistus** (*Juridiskās palīdzības administrācija*, JPA) tegutseb vastavalt ☞ [riigi õigusabi seaduse](#) (*Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likums*), ☞ [kuriteohvritele riikliku hüvitise maksmise seaduse](#) (*Likums par valsts kompensāciju cietušajiem*) ja valitsuse 15. novembri 2005. aasta määrusele nr 869, mille alusel on kehtestatud ☞ [õigusabi teenistuse põhimäärus](#) (*Juridiskās palīdzības administrācijas nolikums*). Teenistus vaatab läbi riigi õigusabi saamise taotlused ja otsustab, kas abi anda või mitte; kaalub nõudeid riikliku hüvitise saamiseks ja otsustab, kas hüvitis välja maksta või keelduda selle maksmisest; vaatab läbi üksikisikute avaldused heakskiidu saamiseks riigi õigusabi osutajatena ja sõlmib õigusabi osutajatega lepingud ning täidab kooskõlas eespool nimetatud seaduste ja määrustega muid ülesandeid.

Vorm riigi õigusabi osutaja staatuse saamiseks on kättesaadav teenistuse veebisaidil ☞ <http://www.jpa.gov.lv/> jaotises *Juridiskās palīdzības sniedzējiem* [õigusabi osutajad].

Õigusabi teenistuse kontaktandmed:

Brīvības gatve 214
Rīga
LV-1039

tasuta tel: + 371 680001801, tel: +371 67514208

faks: +37167514209

e-post: ☞ jpa@jpa.gov.lv

Turvakodude ühendus

Turvakodude ühendus [☞ *NVO „Patvērums „Drošā māja”*] asutati eesmärgiga arendada tugiteenuseid inimkaubanduse ohvrite ja seaduslike sissērändajate, sealhulgas varjupaigataotlejate, pagulaste ja alternatiivse staatuse saanud isikute jaoks, et tagada üksikisiku õigus saada asjakohast abi ja kaitset, edendada inimkaubanduse ohvriks langenud inimeste rehabilitatsiooni ja taasintegreerimist ning pakkuda tugiteenuseid seaduslikele sissērändajatele, arendades interaktiivseid koolitus- ja koostöövorme koos riigi ja kohaliku omavalitsuse asutuste ning sotsiaalsete ja kristlike organisatsioonidega Lätis ja mujal maailmas. 2010. aasta septembris tunnustati ühendust avalikes huvides tegutseva organisatsioonina. Alates 2007. aastast on tal õigus pakkuda inimkaubanduse ohvritele riigi rahastatud sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuseid.

Kontaktandmed:

Lāčplēša iela 75 – 9/10
Rīga
LV-1011

tel: +371 67898343, +371 28612120

e-post: ☞ drosa.maja@gmail.com

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 20/08/2018